

دشمن شناسی در مکتب رهبر شهید امت

با الهام از مکتب امام جعفر صادق علیه السلام

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند: منزلت مردم را به قدر روایت‌شان از ما بدانید. (اصول کافی، ج اول، ص ۵۰)	داشته باشد: نخست اینکه خدا را بشناسد و اطاعت کند و دوم اینکه دشمن را بشناسد و از آن برانث جوید.	يَقْرَؤُهُ غَيْرًا» «كذب من زعم انه يحبنا ولم يتبرء من اعدائنا»؛ امام جعفر صادق علیه السلام می‌فرمایند: دروغ می‌گویند، کسی که گمان می‌برد از دوستان‌داران ماست؛ ولی از دشمنان ما بی‌زاری نمی‌جوید. (بخارالانوار، ج ۲۷، ص ۵۷)
---	---	--

در برابر استعمار غرب و صهیونیسم جهانی ایستاد. نه از آن‌رو که دیگران نایستاده بودند؛ بلکه از آن‌رو که دیگران معمای امپریالیسم را حل نکرده بودند. ایشان بر این باور عمیق بود که دشمن نه یک ارتش، نه یک شرکت و نه یک ایدئولوژی، بلکه شبکه‌ای از قدرت، معنا و زور است و برای شکست آن، راهی جز ساخت یک «تمدن مقاوم» وجود ندارد. برای فهم این مسئله، می‌توان یک سده مبارزه با آمریکا را مرور کنیم؛ در این صدسال، همه تلاش‌ها در چند الگوی محدود خلاصه می‌شوند: نخست، الگوی چریکی شهری که چه‌گوارا نماینده آن بود؛ دوم، الگوی ملی‌گرایانه؛ کسانی مثل جمال عبدالناصر که سعی کردند، با ملی‌کردن نفت و ائتلاف با شرق، جای پای در برابر آمریکا پیدا کنند. اما هیچ‌کدام نظام سرمایه‌داری جهانی را به چالش نکشیدند. سوم، الگوی انقلابی دولتی که کاسترو در کوبا نماینده آن بود. او بیش از نیم‌قرن ایستاد؛ اما در یک جنگ سرد دوقطبی موفق شد. با فروپاشی شوروی، کوبا عملاً

از معادله خارج گشت.

اما امام خامنه‌ای شهید رحمته‌الله در سه سطح از همه آنها فراتر رفت:

نخست، نظریه «نظام امپریالیستی» را به جای «دشمن خارجی» نشاند: او فهمید که آمریکا یک کشور نیست، یک نظام است؛ نظامی که ناتو، دلار، صندوق بین‌المللی پول، هالیوود، اینترنت و حتی سازمان‌های به‌ظاهر بشردوستانه را در بر می‌گیرد.

دوم، ابداع «جبهه نیابتی تمدنی» به جای ارتش‌های ملی؛ چه‌گوارا یک ارتش انقلابی می‌خواست؛ دیگران یک ارتش ملی؛ اما او شبکه‌ای از بازیگران غیردولتی ساخت که معادله امنیتی منطقه را از دست آمریکا خارج کرد.

سوم، بازتعریف شهادت به‌مثابه یک استراتژی، نه یک پایان؛ برای چه‌گوارا، شهادت یک شکست رمانتیک بود؛ او می‌دانست کشته می‌شود؛ اما برای آیت‌الله امام خامنه‌ای رحمته‌الله، شهادت ابرار تمدن‌سازی بود.

به‌تعبیر مقام معظم رهبری و قائد شهید: پیروان اهل بیت علیهم‌السلام مفتخرند که مهم‌ترین حرکت در مقابله با نظام استکباری، با نظام سلطه، از سوی اینها انجام گرفته. خیلی شعار داده می‌شود: [اما] آنچه در عمل روی زمین اتفاق افتاده، یک چیز واضح و مشخصی است و آن پرچم جمهوری اسلامی است. شیعه مفتخر است به اینکه در مقابل نظام سلطه ایستاد، سینه سپر کرد، این ازدهای هفت‌سری را که در همه شئون زندگی کشورها و دولت‌ها و ملت‌ها به‌نحو ظالمانه و جبارانه شرکت می‌کرد، متوقف کرد که امروز خود آنها اعتراف می‌کنند، بسیاری از خواسته‌های‌شان به‌وسیله جمهوری اسلامی متوقف مانده و تخریب شده؛ این یکی از افتخارات نظام جمهوری اسلامی است و این افتخار شیعه است.

در جای دیگری فرمودند: «امام راحل رحمته‌الله به همه یاد داد که خطوط فاصل موجود میان آحاد جوامع اسلامی را کنار بگذارند؛ فقط یک خط فاصل وجود دارد و آن خط فاصل میان ایمان و اسلام از یک طرف و کفر و استکبار از طرف دیگر است؛ این را امام به همه یاد دادند. آن خطوط فاصلی که امام به ما تعلیم دادند که باید کنار بگذاریم، خطوط فاصل فرقه‌ای است، خطوط فاصل قومیتی است، خطوط فاصل نژادی است، خطوط فاصل حزبی است و امثال اینها؛ گفتند: اینها را کنار بگذارید. یک خط فاصل وجود دارد و آن، خط فاصل بین تحقق اسلام و نظام اسلامی و تجسم سیاسی اسلام است در مقابل نظام سلطه‌ای که در رأسش آمریکا است؛ این خط فاصلی است که باید برجسته باشد.... این عمل امام هم، برخاسته از آیات قرآن است: «قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ» (ممتحنه/۴) مستند به این آیه قرآن. این به‌معنای آن نیست که هر کس با ما در عقیده مخالف است، ما با او عداوت و بغضاء داریم؛ نه. در آیه دیگری که آن هم در سوره ممتحنه است، [می‌فرماید]: «لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ» (ممتحنه/۸) خدای متعال گفته: «اِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ» تا [آن تَوَلَّوْهُمْ]. (همان/۹) پس مستند توصیه امام و عمل امام، عبارت است از آیات قرآن و نصوص قرآنی؛ در این هیچ تردیدی نیست.»

به هر حال نظام اسلامی به‌معنای واقعی کلمه، دارای دشمنانی است که نباید تعجب کرد؛ بر اساس کلام خداوند متعال در قرآن: «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ»؛ و این‌گونه برای هر پیامبری دشمنانی از شیاطین انس و جن قرار دادیم که برای فریب مردم، همواره گفتاری باطل ولی به‌ظاهر آراسته و دلپسند به یکدیگر القاء می‌کنند و اگر پروردگارت می‌خواست، چنین نمی‌کردند؛ پس آنان و آنچه را به دروغ به هم می‌یافند، واگذار.»